

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Autor rozprawy: lekarz Tomasz Białoszyński

Tytuł rozprawy:

„Ewolucja leczenia antyagregacyjnego w ostrych zespołach wieńcowych – analiza na podstawie Ogólnopolskiego Rejestru Ostkich Zespołów Wieńcowych PL-ACS”

Konkluzja dec.
pozytywna
0 24.07.2018
Z-ca Przewodniczącej
Rady Dyscypliny Nauki Medyczne
prof. dr hab. Tomasz Grzybowski

Ocena wyboru tematu

Przedłożona do oceny rozprawa doktorska podejmuje niezwykle aktualny i ważny problem współczesnej kardiologii interwencyjnej, dotyczący rzeczywistej implementacji zaleceń Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego w zakresie stosowania inhibitorów receptora P2Y12 u pacjentów z ostrymi zespołami wieńcowymi. Tematyka ta posiada nie tylko istotny wymiar naukowy, ale również ogromne znaczenie praktyczne i organizacyjne, gdyż odnosi się do codziennych decyzji terapeutycznych podejmowanych wobec bardzo licznej grupy chorych.

Autor podjął próbę kompleksowej oceny zmian zachodzących w leczeniu przeciwplatekcyjnym na przestrzeni piętnastu lat funkcjonowania rejestru PL-ACS. Jest to okres obejmujący najważniejsze zmiany zarówno w diagnostyce zawału serca, jak i ewolucję wytycznych ESC dotyczących leczenia przeciwplatekowego. Dzięki temu praca ma charakter nie tylko opisowy, ale również dokumentuje proces wdrażania nowych standardów terapeutycznych do praktyki klinicznej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wykorzystanie jednego z największych europejskich rejestrów ostrych zespołów wieńcowych, obejmującego ponad 860 tysięcy hospitalizacji, co nadaje uzyskanym wynikom wyjątkową wiarygodność i wysoką wartość epidemiologiczną. Autor wykazał się bardzo dobrą znajomością aktualnego stanu wiedzy oraz umiejętnością identyfikacji problemów pozostających nadal nierozwiązanymi pomimo licznych randomizowanych badań klinicznych.

Ocena układu pracy

Rozprawa liczy 90 stron i została przygotowana zgodnie z klasycznym układem pracy naukowej. Składa się z:

- obszernego wstępu,
- jasno sformułowanego celu pracy,
- szczegółowo opisanego materiału i metod,
- rozbudowanej części wynikowej,

- dyskusji,
- podsumowania,
- wniosków,
- bibliografii obejmującej ponad 200 pozycji literatury.

Układ pracy jest logiczny i przejrzysty. Kolejne rozdziały wynikają z siebie w sposób naturalny. Czytelnik nie ma problemów z prześledzeniem toku rozumowania autora od przedstawienia problemu badawczego aż do końcowych wniosków.

Na uwagę zasługuje bardzo starannie przygotowany wstęp, w którym Autor przedstawia historię rozwoju leczenia przeciwplatekowego, omawia kolejne badania kliniczne (CURE, TRITON-TIMI 38, PLATO, ISAR-REACT 5) oraz ewolucję zaleceń ESC. Dzięki temu czytelnik otrzymuje pełny kontekst naukowy uzasadniający podjęcie badań.

Ocena celu pracy i hipotez badawczych

Cel główny został sformułowany jednoznacznie i jest w pełni zgodny z tytułem rozprawy. Autor postawił sobie za zadanie kompleksową ocenę leczenia inhibitorami receptora P2Y12 u pacjentów z ostrymi zespołami wieńcowymi w Polsce w latach 2009–2024 na podstawie danych rejestru PL-ACS. Cele szczegółowe obejmowały ocenę zmian epidemiologicznych, analizę częstości stosowania poszczególnych leków, porównanie skuteczności i bezpieczeństwa terapii oraz oszacowanie utraconych korzyści klinicznych wynikających z niestosowania nowoczesnych inhibitorów P2Y12.

Hipotezy badawcze zostały sformułowane poprawnie i wynikają z aktualnego stanu wiedzy. Są możliwe do zweryfikowania przy wykorzystaniu zgromadzonego materiału badawczego.

Ocena materiału i metod

Największym atutem pracy jest wykorzystanie niezwykle licznych danych klinicznych pochodzących z rejestru PL-ACS. Autor przeanalizował dane obejmujące ponad 465 tysięcy pacjentów z rozpoznaniem STEMI, NSTEMI lub niestabilnej dławicy piersiowej, co stanowi jedną z największych analiz tego typu przeprowadzonych w Europie.

Materiał został właściwie scharakteryzowany, a kryteria włączenia i wyłączenia opisano szczegółowo. Autor jasno przedstawił sposób selekcji pacjentów, ograniczając analizę do chorych otrzymujących identyczny inhibitor P2Y12 podczas hospitalizacji i przy wypisie, co zwiększa wiarygodność analiz.

Opis metod statystycznych jest kompletny. Zastosowano właściwe testy statystyczne, analizę trendów czasowych oraz odpowiednie metody oceny skuteczności klinicznej. Dobór metod odpowiada charakterowi analizowanych danych.

Pozytywnie należy ocenić wykorzystanie wieloletniej obserwacji obejmującej okres licznych zmian wytycznych ESC, co pozwoliło na ocenę rzeczywistego procesu wdrażania nowych rekomendacji do praktyki klinicznej.

Ocena wyników

Część wynikowa stanowi najbardziej wartościowy element rozprawy.

Autor wykazał istotne zmiany w strukturze rozpoznań ostrych zespołów wieńcowych, potwierdzając wzrost częstości rozpoznawania NSTEMI przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby rozpoznań niestabilnej dławicy piersiowej. Wyniki te pozostają zgodne z wpływem wprowadzenia wysokoczułych oznaczeń troponin oraz Czwartej Uniwersalnej Definicji Zawału Serca.

Bardzo interesujące są analizy dotyczące zmian stosowania inhibitorów P2Y₁₂. Autor wykazał stopniowe zwiększanie wykorzystania prasugrelu i tikagreloru, jednocześnie wskazując na nadal zbyt częste stosowanie kłopidogrelu, szczególnie u chorych z NSTEMI.

Na szczególne uznanie zasługuje próba oszacowania utraconych korzyści klinicznych wynikających z niepełnej implementacji wytycznych ESC. Tego rodzaju analiza posiada duże znaczenie praktyczne dla organizacji opieki kardiologicznej.

Wyniki zostały przedstawione w sposób przejrzysty, z wykorzystaniem licznych tabel i rycin ułatwiających interpretację.

Dyskusja

Dyskusja została przygotowana na bardzo dobrym poziomie merytorycznym.

Autor umiejętnie zestawia własne wyniki z rezultatami największych badań randomizowanych oraz analiz rejestrowych. Szczegółowo odnosi się do badań CURE, TRITON-TIMI 38, PLATO oraz ISAR-REACT 5, wskazując zarówno zgodności, jak i rozbieżności pomiędzy badaniami klinicznymi a codzienną praktyką.

Cennym elementem jest również krytyczna analiza ograniczeń badania, obejmująca charakter retrospektywny analiz, możliwość występowania czynników zakłócających oraz ograniczenia wynikające z wykorzystania danych rejestrowych.

Piśmiennictwo

Bibliografia została dobrana bardzo starannie.

Obejmuje najważniejsze publikacje dotyczące leczenia przeciwplatekowego, aktualne wytyczne ESC oraz największe badania randomizowane. Cytowania są właściwe i aktualne.

Mocne strony rozprawy

Do najważniejszych zalet pracy zaliczam:

- wykorzystanie jednego z największych europejskich rejestrów ACS,
- bardzo dużą liczebność analizowanej populacji,
- wysoką wartość kliniczną uzyskanych wyników,
- aktualność problematyki,
- poprawną metodologię,
- właściwie przeprowadzoną analizę statystyczną,
- krytyczne omówienie wyników,
- możliwość praktycznego wykorzystania uzyskanych rezultatów w optymalizacji leczenia chorych z ACS.

Uwagi krytyczne

Praca prezentuje bardzo wysoki poziom naukowy, jednak nie jest całkowicie pozbawiona elementów wymagających dyskusji.

Po pierwsze, rozprawa ma charakter retrospektywnej analizy rejestrowej, co ogranicza możliwość wyciągania jednoznacznych wniosków przyczynowo-skutkowych. Mimo zastosowania odpowiednich metod statystycznych nie można całkowicie wyeliminować wpływu czynników zakłócających.

Po drugie, interesujące byłoby rozszerzenie analizy o wpływ współistniejącego leczenia przeciwkrzepliwego, szczególnie w populacji pacjentów z migotaniem przedsionków.

Po trzecie, w pracy zabrakło bardziej szczegółowej analizy regionalnych różnic w stosowaniu inhibitorów P2Y₁₂, co mogłoby stanowić dodatkową wartość poznawczą.

Można również rozważyć szersze przedstawienie aspektów ekonomicznych związanych z wdrażaniem nowoczesnej terapii przeciwplatek, zwłaszcza w kontekście refundacji leków.

Uwagi te mają charakter dyskusyjny i nie wpływają na wysoką ocenę rozprawy.

Podsumowanie

Przedstawiona rozprawa doktorska stanowi wartościowe i oryginalne opracowanie naukowe dotyczące niezwykle ważnego zagadnienia współczesnej kardiologii. Autor wykazał się umiejętnością samodzielnego prowadzenia badań naukowych, krytycznej analizy piśmiennictwa oraz właściwej interpretacji uzyskanych wyników.

Uzyskane rezultaty mają zarówno znaczenie poznawcze, jak i praktyczne. Wnoszą nowe informacje dotyczące rzeczywistego stosowania inhibitorów receptora P2Y₁₂ w Polsce oraz wskazują kierunki dalszej poprawy jakości opieki nad pacjentami z ostrymi zespołami wieńcowymi.

Praca spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Wniosek końcowy

Stwierdzam, że rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 ust 1-4 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1571 z późn. Zm.) oraz wnioskuję o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie nauki medyczne

Z uwagi na wybitne walory rozprawy, wnoszę o jej wyróżnienie.

PODPIS ZAUFANY

RAFAL

MŁYNARSKI

17.07.2026 13:39:31 GMT+0200

Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

